

Վարագայի Հավատի հաճութաւ տեղի տեղի, հանի բազար իրենիս, սալը, բէնճէմպի, վէ ճիւ- մա իրենիս կիւնէրի չըզմագտաւ տըր :

Վարագայ սէնէտէ 200 նիւտիս վէրիւղ, զը- միսի տախի պիր սէնէ իշին 260, վէ ալթը պի- չին 100 զըրուշտուր :

Եւեղ զըրուշտու պիր տէֆատա վիրենիս քե- սանտան եալընի 50 զըրուշտախի ալընարադ, իւ- չը 50 նիւտիս զաղէթա վէրիւղէք տիր :

Վարագայ թանէ իշէ 40 ար փարայա սաթըլա- ճադ տըր :

Իլանաթըն սաթըլը իւր տէֆա իշին 3, իրենիս

տէֆա իշին 2, վէ իւշիւնիս վէ զիյատէ տէֆա- լար իշին 1 զըրուշտուր :

Մէթուպ վէ սայիրէ, Վարագայ խանընտա, իւսթ գաթտա, 8 նիւտիս օտաւտա, փանոնա կարպետ իսմինէ կէօնտէրիւղէք տիր :

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻԷ

Ինկիլթերրա տէվէթինին 1864 սէնէ- սինտէն 1865 սէնէսինէ գատար օլան պա- ըիյէ նիւտիս իրենիս պիւճէք, հանի սէնէվի մեօարիթալըն ճիւտալը, պու կիւնէրտէ թապ ու նէշը օլունմուշ օլուպ, ճէման 10 միլիօն, 92 պին վէ 224 իրայա պալիղ օլ- տուղու, վէ սէնէյի սապըգայէ նէզարէն, 316 պին կ27 իրա նօգսան պուլունտուղու թէ- պէյիսին իթմիշտիր :

— Պու սէնէ փարիստէ Հանգէլիգէ նամ մէյտանտա իրենիս տէֆա օլարապ, քէօիէ քէլէր իշին պիր սէրիլի ումուլի ալըլաճալը, վէ Տէր քիլին քի ալա ճինստէն ալ եալատ չօղան քէօիէյի վար իսէ, պիր դօմիսիօնու մախուս մարիթիլէ մուալէնէ օլունա- րադ, գատրինէ կէօրէ, կիւմիւշ, ալթու, վէ թուճ միտալար իթա գըլընաճալը, Վրան- սըզ զաղէթալարը հաճատիսինտէն տիր :

— Միւվէյի թարիգի իլէ Մալթատան ա- լընան հաճատիսինտէն նազարէն, Ղափօնտա պուլունտան Ինկիլթ մապա հաթիկալարը Սըր Միւթըրփը Ղաթը, Ղափօն հիւքիւմէթի իլէ պիր ահանամէ թանըրմ իթմիշտիր, վէ մեզ- քիւր ահանամէ մուճիպինճէ, Ինկիլթ սէֆի- նէլէրի Ղափօնտա սուլարընտա սէրպէսթճէ ամէտ շուտ իթմիքտէն մաատա, կէլէնէրտէ ալընան Միսնօղըքի պօղաղընտա տախի պիր Ինկիլթ գօնսուլթօտու ալըլաճադ տըր, վէ հաթթա սան մուհարէպէտէն տօլայը Ղա- փօն հիւքիւմէթի պիրտէ թաղմիսթ վէրէ- ճէք տիր :

— Լմէրիգանըն Սալինիլըն շէհրինտէ Ինկիլթերրա տէվէթինին Էլիսի պուլունտան Լօրտ Լալընս ճէնապէրի, նամիզաճըզ հա- սէպիլէ իսթիֆա իթմիշտ օլմաղին, սըր Վը- ըտէրիք Պրիւս նամ զաթըն, եւրիսէ Էլի թնթիսապ օլունտուղու, Լօնտա հաճատի- սինտէն տիր :

— Վրասա զըսա մատտէսինին տիւն- հատէն պիւթիւն պիւթիւն գալտըրըմասը խուսուսու, պու սան տէհրիմիգտէ, Լալթօպա- նըն հէման Տէր հիւքիւմէթի պէյիսինտէ մէյտանը միւկաթէրէյէ գօնուլմուշ օլուն- ղուտան, Պօլսնեա մուալիմէրիստէն Ս. Իլէթրօ Լալթօ նամ միւտէրիս, զըսաա զըսա մատտէսին լալիլիտէն հիւքիւմէթի- րի, պէր վէճհի աթի թարիլիլէրի իլէ պէյան իթմիշտ տիր :

1826 տէ, Վրնյանտիանըն պիւթիւք տու- ղալընը,

1830 տէ, Լուիղիանա,

1831 տէ, Թալիլի առասը,

1846 տէ, Սիլիկան հիւքիւմէթի,

1849 տէ, Լասսո տուգալընը,

1849 տէ, Օլտէնպուրիսն պէյիւք տու- գալընը,

1849 տէ, Պրուշկիւք տուգալընը,

1849 տէ, Վրօպուրի տուգալընը,

1852 տէ, Րօտ Խալանտ հիւքիւմէթի,

1859 տէ, Սան—Սարէն ճիւմհուրիլէթի,

1859 տէ, Թիօսգանա,

1860 տէ, Լիւսհ պուլունտան,

1862 տէ, Սէյմէր պէյիւք տուգալընը,

1862 տէ, Սաքս Լէյնիկէն տուգալընը,

1863 տէ, Լէօշաթէլ էյալէթի,

1864 տէ, Լմէրիգանըն Վալմուպիա հիւ- քիւմէթի,

Մէտէնի յէթին իլէրու կիլմէօինէ Էն պիւթիւք պիր իսպաթ :

— Միւթայիլի Հահանէտէն, մաքինալ- րը վաղ օլունմագ իւղը, Ինկիլթերրանըն Լիւմուլթ թէրսանէսինտէ պուլունտան Լը- թօկուր, Վասսօվա, վէ Խիւտապէնտիկէար նամ վաթօլարըն, պու կիւնէրտէ Վրան- սանըն Հէրպուրի լիմանըն կէլթիլէրիսին խալէր վիրէն Սիլի ալ Հէրպուրի նամ զաղէթատա, շու աթիսէրի էսէֆէ շայան թէասիւպիւք հարթէթինին հիւքիւմէթի տա- խի սօլունտուղու :

Մէզքիւր Եւֆայիլի Հահանէտէն Վաս- սօվա նամ վարօրտա պուլունտան ասաքիւրտէն Մէհէմմետ Օսման նամ քէս վէֆաթ իթ- տիկինտէն, թապիսթիլէ ճէնապէսի, Էճէ- պիլէրէ, վէ մէզա հիւպի միւլթէլիֆէյէ մալա- սուս օլան գապիսթանէ կէօթիւրիւլիւր, վէ պիրտէ մէզար գաղտըրըր իսէտէ, օրանըն միւտիլի օլան գաթ, Լրապիսթան բէյլամ պէրինին պիր իւմէթինին, Լըրուսաղէմբէյ- ղամպէրի իւմէթիլէրինին հանալարընտա եաթ- մասըն ճալիլ կէօրմէյէրէք, գանը գաթիլ- լէրէ մախուս օլան գապիսթանը կէօթէր- միշտ օլունտուղու, օրայա տէֆն իսթիմէսինէ մէճպուրիլէթի հասըլ օլմուշ, վէ շու սէպէպ- տէն նաշի, ճէնաղէ տախի պիր գալ սաաթ զիյատէ մէյտանտէ գալմընտըր :

Լալի թէասիւպ տէնիլէն շէյ, հէնուղ հիւ պիր թէրպիլէլի մէմէթէթտէն տախի թէք-

միլ գալգամըլարը. վէ պիրթագըմ Լալթօպ ա- լըլարըն պիլիմ թիւթիյա Էհալիսինի, վագըթ վագըթ ալ ճիհէթիլէ պըպլամալարը, թէնճէ- րէնին գաթաղընա վար հէր իւլիւգաթաի տիմէսինտէն պալգա պիր շէյ տէյիլ տիր :

— Կարիպալինին խալիլէսի Լանիթա, պունտան ագտէմ Րօմա եագըրըլարընտա Րա- վէննա շէհրինտէ վուգու պուլան մուհարէ- պէտէ վէֆաթ իթմիշտ օլմաղլէ, շէհրի մէզքիւր Էհալիսի մէրգուլէնին զիլթի ճէմիլինէ պիր է- սէր տիքմէք արպուսուտա պուլունտուղա- րընտան, ագճէ թօլլամագտէ օլունտուղարը, վէ շէհրի մէզքիւր Էիւնէպէլիլէ եանի մէճիսի պէլէտիլէսի թարաթընտան տախի, 2 պին ֆրանգ իթա օլունտուգտան մաատա, պիր պաղլէ արաղիսի տախի իթա օլունտուղու, Խ- թալանըն Տիլիթթիօ նամ զաղէթասընտա օ- գունտուղու :

— Պու Էննալէրտէ Լօնտաա փէք չօգ սիւրղաթ վուգու պուլունտուղունտան նաշի, շէհ- րի մէզքիւրիւն զապիլիլէրի մաալընըն ար- թըրըմասըն մէճպուրիլէթի հասըլ օլունտուղ- վէ պիրինին տէրէճէտէ զապիլիլէրին հաթ- թալընը 28 շիլին իրէն, 30 շիլին չըգարըլ- տընը, վէ իրենին տէրէճէտէ զապիլիլէրին հաթթալընը 26 շիլին իրէն, պիր պուլունգ շիլին տահա զամ օլունտուղու, Ինկիլթ զա- վէթալարընտա պէյան օլունտուղու :

— Վրանսանըն Մէմիսթօ մէճիսի ալալա- լարընտան Ս. Սօլի նամ զաթ, էսքի Վրանսըլարտան գալմա պիր թագըմ ան- թիլալարա մալթ օլունտուղունտան, պու կիւն- լէրտէ մէզքիւր անթիլալարըն, Վրանսանըն Լուլր սէրալընտա պուլունտան նէվատիր խանէ (միւղէ) թարաթընտան, ալթը սէնէտէ թէ- տիլէ օլունմագ շարթը իլէ 150 պին ֆրանգա իշթիրա օլունտուղու, վէ Էինէ մէզքիւր նէ- վատիրսանէնին, Մըսըրտա Վրանսըլ գօն- սօլու պուլունտան Ս. տը Լաթթիթտան, 3 սէնէտէ թէլէտիլէ իթմէք շարթը իլէ 24 պին ֆրանգա պիր թագըմ էսքի Մըսըր վէ Րա- բիօն անթիլալարը իշթիրա էյէտիլի, Վը- րանսըլ զաղէթալարընտա օգունտագտէ տիր :

— Վրանսա իլէ Ինկիլթերրա պէյինտէ ճալի օլան հիւսնիւ մէվէտտէթ կիւն պէ ֆիւն արթմապտէ օլունգ, հաթթա իշպու փետըր- վար պընտա Ինկիլթերրաաա նէշը օլունտան պիր թահրիթթէ նազարէն, կէլէն 1864

սենեակի զարգրնտա խնկիթերոր սեվահիլէ-
րինտէն 255 պին 80 քիշի ֆրանսայա սեյ-
յաճաթէ կիթիթիթի անլաշըմըշտըր :

— Բուսիս տէվլէթինին Պուխարայէ
տէօրտ էլիլ իրսալ , վէ հէտայայի ֆոխիթէ
իսպալ իլէ , իճաշքէնտ շէհրի էհայիսինին իքի
սենեակի վէրկիսինի ալֆէ էլլէմիշ օլտուղու ,
վէ Պուխարատան շէհրի մէրդու մէ տէկին ինշա
օլտուղուգտէ օլան շոտէ թարիգինտէ պիր
գաշ պին ամէլէ իսթիստամ էլլէմիթտէ պու-
լունտուղու , Պոմպայ զաղէթասընտա միւն-
տէրիճ իսէտէ , սօնրատան կէլէն հալաաիպէր
էլլէ իրսալինի եալանա չըգարմագտէ տիրլէր :

— Կէլէնէրտէ իթալեա տէվլէթինին , է-
հալսինտէն իքի սենեակի վէրկիսինի պէր վէճի
փէշին մաթուլ իսիպ վէ միլէստէր օլմասը
իւղէրինէ , իսիանեա տէվլէթի տախի այնի
մատտէլի էհալսինէ թէրլիֆ իթմիշ իսէտէ ,
թէհսիթինի կէօրէմէտիկի ճիհէթլէ , աշըգտան
աշըղա սէօղիւնի կէրույէ ալմամագ իլին , պիր
իսթիգրաղա գալըրըմը , լաքին պունա տա-
խի էհալի մուվաֆիաղաթ կէօսթէրմէտիկին-
տէն , վաղ կէշմիշ իտուկի զաղէթալարտա օ-
գուլմագտէ տիր :

— Մաթի իլէ Վալիլէոս միւնէճիմ
քիւրէի զէմինին տէվր ու հարաթէթի , վէ
կիւնէլին գըմըլտանմաղ օլտուղունու իսպաթ
իթմէք արղուսինտէ իքէն , մէճնուն եէրինէ
գօյուղուպ , մահպուսա իլգա օլունմուշտուր :

Տիւնեանըն հալինտէն տիր պու , նէրէտէ
պէնիի առէմէ մատտի վէ մանէվի պիր մու-
ալէնէթ նիլէթի իսպրիլէսինտէ պուլունան
չըգմըլ իսէ , ճիւսթիսինտէ միւքեաֆաթը ,
թահպիր , թէհսիտ , Էօրֆ ու լէնճիտէ վէ
փէք չօր տէֆա էմրի թէալիւլաթէ զարուրէթ
վէ ճէֆա չէքմէսի օլալէլմիշտիր :

Կէլէն նիւսիսէլէրիմիգին պիրիսինտէ , վաս-
ֆը սէպգաթ իտէն Վաթսլի գարտինալը մն-
սենեօր Վնտրէա ճէնապլէրինին էֆքեարը
սէրպէթիլէյէ մէլան կէօսթէրմէլէրի իլին
կէրէք Վաթա հաղթէթլէրի , վէ կէրէք պիր
թապըմ սօֆու թուհպան կիւրուհի թարաֆ-
լարընտան կէօսթէրիլէն հաղալէթ ու առա-
վէթ պիլտիրիլմիշտիր :

Իթալեա զաղէթալարընըն վասթընա կէօրէ ,
Վաթա հաղթէթլէրի վէ գարտինալար թա-
րաֆլարընտան մօնսէնեօր Վնտրէա ճէնապ-
լէրինէ կէօսթէրիլէն մուամլէյի պարիտինին
ասըլ սէպէպի , մուամպիլէյին մէճնուն իլ-
ահվալ վէ տիվանէ օլմասը իմիշ , վէ հաթթա
սիլսիլէլէրինտէ տախի բէք չօր տիվանէլէր
զուհուրա կէլիլ իմիշ :

— Դնտրա , Վարիս վէ մահալլէ սայիրէ-
լէրտէ նալ էսնալէրինտէ իճրայէ կէլտիկի
միսիլու , պու կէլէճէք իլք պահարտա Պէլ-
ճիգանըն Պրիսսէլ նամ մագարըր հիւքիւ-
մէթինտէ տախի պիր աթ եարըշը իճրա օ-
լունաճաղը , Պէլճիգա հալաաիսինտէն տիր :

— Գրանտա իմէրաթթուր հաղթէթլէրի-
նին , մուսիսիլէրէն . Ե Մ Ե Մ Մէլլէր իսինտէ
թէլէլիֆ իթսիթէրի պիր քիթապըն պի-

րինճի ճիլտիսին թունիմայի զուհուր օլտու-
ղուն պիլտիրմիշ իտիք : Մօնիթէօրէ տէլէ
Մարէնամ իթալեա զաղէթասընտա օգու-
տուղունա կէօրէ , փաթա հաղթէթլէրի թա-
րաֆընտան , Լշոտէո նամ թուհպան մէճիսի-
նէ , մէլքիւր քիթապըն սէրիան վէ տիգգաթ
իւղրէ թէֆթիլ իլլէմէսի էմր ու թէնպիհ
օլունմուշ տուր :

Մէլքիւր քիթապ թէֆթիլ օլունարագ ,
քիլիսէ վէ մէլհէպ նէպտինտէ գապուլէ շո-
յան կէօրիլմէտիկի թագտիրտէ , սայիր նի-
լէ մէրտուտ սայլլան քիթապըր հապըն-
տա ճալիղ կէօրիլէն մուամլէլէ , անըն հա-
ղընտա տախի ճալիղ կէօրիլէրէք , փաթա
հաղթէթլէրինին , էօյլէ իսթըր կէօնիլ . գը-
րալ վէ իմէրաթթուր պագմայարագ , անճագ
քէնտի պօրճուսու թանըլաճաղը , վէ քէնտի
իսթիգրալիլէթինի սէրպէթիլէ իճրայէ վաղ
իսթէլէլի իպրաղ օլունաճագ իմիշ :

— Իշպու կէլէճէք մարտ տօգուղունտան
պէտէն , Բօմատա ալթըր այ միւտտէթ տէ-
վամ իթմէք իւղրէ , էմրի զիւրաթա , վէ
սայիր սանաթլարա տայիր պիր սէրկիի ումու-
մի քիւլաա օլունաճաղը , զաղէթալարտա օ-
գուլմագտէ տիր :

— Կէլէնէրտէ իթունանըն պուլ գաղ-
լաաղը իշար օլունտուղու միսիլիւ , պու կիւն-
լէրտէ (յոէսսա իթանընըն տախի տօնտուղու ,
օլ ճանիպտէն եաղլան մէքթուպլարտա ան-
լաշըմըլալըր :

— Իթալեա տէվլէթինին մանաթըրու-
րէն պիր չօղլարընըր պալթ իտիպ , վէ բաթա
ճէմիլէթլէրինի լաղվ իթտիրտիկի , վէ թուհ-
պանարա ալիտ օլան սայիր էմլաթլէրի տախի
էլլէրինտէն ալտըրը , պիր գաշ տէֆա զա-
լէթալարտա օգուլմուշ տուր :

Պու քէրլէ մէպուսինի միլլէթ մէճիսի
(երեսիթիսանլար մէճիսի) սլ մատաէ իւ-
ղէրինէ բէքչօք միւղաքէրէ իթտիրտէն պաշ-
գա , էմլաթի մէլպուրէնին նէլէրէ թախիս
օլունուպ , վէ գալաճագ բաթալարա պաղա-
նաճագ տլըգլարա , վէ սայիր միւնասէպաթը
լաղըմէլի պէյան զըմնընտա պիր նիլաճմամէ
գալէմէ ալթըլար տուր :

Մէլքիւր նիլաճմամէնին տիգգաթի շայան
օլան պաղը պէնտլէրինի պէյան իտէրիլ :

Ձ1 ինճի մատտէ : Պունտան սօնրա , Լ-
թալա մէմալիթինտէ պուլունան քիւսթիլի
բաթա ճէմիլէթլէրի տաղըմըլ սայլլալ ,
մալիք օլտուղարը քիլիսէ , մանաթըր , վէ
էմլաթի սայիր տախի քէնտի թէսարրուֆա-
լընտան չըգմըլ տուր :

Ձ2 ինճի մատտէ : Իշպու նիլաճմամէ մու-
ճիպինճէ լաղլ օլունան ճէմիլլէթլէր բա-
թալարընըն ճիւմլէսիտէ , ճիւմանիճէ ուլէ բո-
լիթիգաճա հուգուղարընա սահիպ օլապիլէ-
ճէքլէր տիր :

Ձ3 ինճի մատտէ : Լաղլ օլունան ճէմի-
լէթլէր թուհպան իսթմէթլէրինտէ պուլու-
նուպտա 60 վէ եա տահա զիլատէ եաշընտա

օլան թահիպ վէ թահիպլէրէ , սենէվի 6 պր
էիւղ ֆրանգ , վէ 41 եաշընտան 60 եաշընա
գատար օլանլարա 5 էր էիւղ ֆրանգ , վէ
41 եաշընտա պուլունանլարա է էր էիւղ
ֆրանգ թախիս օլունուպ , վէ ճիւմանի օ-
լանլարա , վէ մանաթըր իսթմէթլէրինտէ
պուլունանլարա տախի , սիննէրինէ պագըլ-
մայարագ , սենէվի 250 շէր ֆրանգ , վէ մա-
նաթըրլարա 20 սենէ միւլէմատիլէն իսթ-
մէթ իթմիշ օլան , վէ Բէլլէթ թապիր օլունան
ճէմիլլէթ ալալարընտան 60 եաշընտա պու-
լունանլարա , իսթէր էրքէք օլուն , իսթէր
գարը , 200 էր ֆրանգ , վէ սիննէրի տահա
աշաղը օլանլարա տախի 100 էր ֆրանգ թախ-
իս օլունաճագ տուր :

40 ընճը մատտէ : Իշպու նիլաճմամէ ահ-
քիւսթիլէն , թուհպան ճէմիլլէթլէրի թահ-
թը թէսարրուֆունտա պուլունան քիւսթիլ-
լի էմլաթ , եանի էվ , մէքթիլ , մանաս-
թըր , ֆապրիգա , վէ սայիրէ , քիւսթիլէն
Իթալեա տէվլէթի մալիլէսի նէպալէթինէ
իհալէ գըլընաճագ տուր :

— Բուսիս տէվլէթինին տէլունաթըր ա-
իլիլէսի 813 միլիւն 605 պին 403 գարպո-
նա , վէ իսթիլտէն իսթիգրաղ էլլէթիկի
պօրճուն , 211 միլիւն , 299 պին 160 գարպո-
նա պալիղ օլտուղու , վէ տէվլէթի միւլալի-
լէյհա մէճիսի քէպիլի թարաֆընտան իւլ մի-
լիւն գարպիլուգ պագըր ագճէ պատըրըլա-
րագ թէաալիլէ չըգարըլաալըն էմր օլուն-
տուղու , Լշվալիտ Վիւս նամ զաղէթա հա-
վատիսաթընտան տուր :

— Գրանտըր զաղէթալարընըն պիրիսինտէ
շու վուգուաթըր սգուրուլ :

Վարիսին էթրաֆ քէօյլէրինտէն պիրիսին-
տէ , պիր թիւճաթ իսթմէթլէրալը իսանէսինէ
կիթմէքտէ իքէն , էանայի թահտէ գարընա
ուղուն պօյու պիրիսի չըգար , վէ կիլնտէքի
սօփալըր գալտըրաալ , Է կէր ճանընը սէվէր
իսէն , իւղէրինտէ պուլունան ագճէլի թէսլիմ
էլլէ" տէր . իսթմէթլէրա շաշըրլալ ճէպինտէն
քիսէսինի չըգարըր , վէ մէրգուլէ վէրի իսէ-
տէ , " իսայր էֆէնտիլմ , իսայր , պու ճիւսլէթ
ճէսարէթիլին սէպէպի աճըլըմ տուր , քիսէ-
լի իսթմէթ , պէն անճագ պիր էթմէք փորտալ
մաթլուպ իտէրիլ " տէտիքտէ , իսթմէթլէրա
թէաճիւլ իտէրէք , չըգարըր պիր գաշ զու-
րուշ վէրիլ , վէ պիր թաղըմաա տուլալար
իշիտէրէք սալուղուր իսանէսինէ կիտէր :

— Լունանիսթանըն իթիլիլ էլալէթին-
տէ , Լշլունա գատապալընըն իթաթանիա
նամ գարիլէսի քիլիսինտէ շու աթիտէքի
տէհէթլու ճիւսլէթլին վուգու պուլտուղու ,
Լթինա զաղէթալարընտա կէօրիլլիւ տուր :

Լշիլ Վագաթիս նամ փաթաա փիտրվար
12 տէ , Մ . Պատարագ թափա իթտիկի
հէնկեամտէ պիրտէն պիրէ սինիլլէրի չէթլիւ-
րէք եէրէ տիւլմիւլ , վէ հէր թարաֆտան
իթիլալ իտէն մուսլիլէթէ եէթիլիլիպ , սէ-
պէպի թահգիլ օլունտուգտա , Մ . Պատար

յիւր զէվածը միւթեպէրէ, յատրգ բաշա խա- նընա գատար կէօնտերիճի կէլմիշէր, վէ օրա- տա այրըլըր իքէն, էվիլէլա զաթը հօգրէթի ճիհանտարիլէրի էմրու իգպալն պի պէհա- լէրի թէլիկիտի շէվլինէ, վէ պատէհու տէվ- լէթը Սիտհէթ բաշա հազըլթէրի սաղըղը- նա, վէ ()տեան էֆէնտիլին ազ վադըթ զար- ֆընտա սաղիմէն եինէ օրայա ապտէթ իթմէլէրի արղուսինէ, պատէլէրնու շ օլունմուշ իտուկի, անկալըլմըշտըր :

— Վիսիա հազըլթէրիլին կոնգակը, կէ- չէն բազար կիւնիւ Պէյ օլընտա քեային Պաթօլթը քիլիսէլէրինտէ տախի օգունմուշ, վէ պիր այրեգ թողուլիւն իհսանը սըրասընտ իէլիսիքտէ, պիր սաաթ գատար գամբանա- լար չալընմըշ տըր :

ԱՂԳԱՅԻՆ

Միլլէթի Պղտէն քէսպի շէրէֆ վէ ֆէյլ- եայ օլընլարը, էհայլիմիլէ պիլտիրմէ ք հէմ խաղիֆէմիլտէն տիր, վէ հէմտէ պայիսի իֆ- ձիսարըմըշտան տըր :

Պու տէֆա էմնիյէթէ շայան սուրէթտէ զտըղըմըլ մալիւմաթա կէօրէ ժուախիսէրէն իէհրանա կիթմիշ օլան, իզմիր խանէնտանը- ան Սօվալանեան էնօվհաննէս աղա ճէնապ- ֆիլինէ, շէհամէթըլ էճէմշաշը հալլէթէ- թի թարաֆընտան պիր զըթա Շիրի խուրշիտ տմ նիշան իլէ պէրապր, խանըգ ըիւթ- լէսի տախի իթա պուլըրուլարագ, գատար ու շայսիյէթէրի թէրֆի զըլընմըշ տըր :

— Իլէչէն հաֆթա թորապզոնտան փետըր- ւար 13 թարիխէ ալտըղըմըլ պիր մէթուպ- տա, մահը հալին 11 ինճի, եանի Սըրոց շարգանանց կիւնիւ, Գեր. Սիւրուպ Ն- գիսկոպոս ճէնապէրի Ս. Պատարագ թագ- տիս իթմիշ, վէ պիր թէէսիրլի քարոշ վէրմիշ, վէ քիլիսէ թէքմիլինտէ մէթթէպէ թէճէմիւ իթմիշէր. էվիլէլա չօճուլար պիր կիւզէլ երգ օգունմուշար, պատէհու միւտէրիսէրի Սէզպուրեան էֆէնտի ամպիսնա չըգարագ ուլում ու ֆիւնուս մէնֆաթը իւզէրինէ պիր թէէսիրլի նութգ իթմիշ, վէ նասիհաթլար վէրմիշ, վէ ճիւմէ թարաֆընտան էլէր վու- րուլարագ սէնա օլունմուշ, վէ պունտանտա սօնրա շախիրտանտան 1. Պ. Գլիգոր Սիւ- գունեան. 2. Պ. Ստեփան Յովսէփեան, 3. Պ. Կարապետ Չըրագեան, վէ 4. Պ. ()ն. նիկ Սանկուրեան, պիրէր կիւզէլ ճառ օգու- մուշար, վէ պատէհու Գուրգէնեան էֆէն- տի թարաֆընտան գալէմէ ալընմըշ օլան իքի ճառարը տա, Պ. Կարապետ Սալճեան իլէ, Պ. թոլմիս Պիսսուրեանեան օգունմուշար, վէ հէփսինտէն սօնրա Գեր. Սիւրուպ սըր- քազան պիր գըստա ֆէգաթ միւէսսիր ատե- նաքանուլիւն իթմիշ, վէ ճիւմէլին մէմ- նունիյէթ ու մէսէրթէթիլէ զիյնէթ խի- թաթ պուլմուշտըր :

Պունտան սօնրա թերապզոն հադգընտա

կիւզէլ կիւզէլ խապէրէր ալաճաղըմըլա իւ- միտի գալիմիլ վար տըր :

— Լտանա առաջնորդու Գեր. Երիստա- կէս սըրազանըն պիր իքի այտան պէրու իս- թանպօլտա պուլունտուղու մալիւմտիւր :

Պիլ շիմտիլէ գատար միւմայիլէյհին թէք- րարէն կիտէճէյինէ բէք իւմիտլար օլմաթըղ- մըլաան, բաթրիքխանէնին նէ եաբաճաղընա պէքլէյէրէք, սիւքիւթիւ իթթիսաղ իթմէք- տէ իտիք իսէ տէ, պու տէֆա Լտանաան միւմայիլէյհ սըրազանա շէքիլմիշ օլան պիր թէլէկրաֆտան, պիր տախի կիթմէյէճէկիլին պէյան իլէ, քէնտի տտէմլէրինի վէ գալապը- նը պու թարաֆա չաղըրմըշ օլունգլարըր ան- լաշըմէշտըր :

— Իհալի գալապը վէ պիլի պըրագմայօր- ւար իլէրինիլէ կէօրէրէք մէմուրիյէթիլին- զէ կէօնտէրէճէքլէր մի կէօնտէրիլէճէքլէր մի ճէվապ իսթէյօլար. օրթալըգտա չօք գա- րըզըլըգ վար տըր. թէլ իլէ նէ եաբաճաղը- մըլը պիլտիրմէնիլի ըէճա խտէրիլ :

Շուպաթ 21.

Լտանա.

— Իլէթիթիլիմիլէ կէօրէ, պու կիւն իլէին իլլիլին խաչիւլ մատտէսի վէ սայիլ պաղը մէսէլէլէր իւզէրինէ միւզաքէրէ օլունմագ իւզրէ, պիր համագումար Կրօնական ժողով աալլէթ օլունմուշ տըր :

Սահմանադրութիւն ահքեամընճա, պիր կրօնական մէսէլէյէ համագումար ժողովտա գարար վլիլէմէտիկի հալտէ, իշթիաճիլնէ միւրաճաթ օլունմագ լաղըմ կէլիլ իքէն, կէչէն կիւնէր, օլ խուսուս տիւշլինիլմէք- սիլին, իշթիաճիլնէ միւրաճաթ օլունտուղու իլիտիլմիշ իտիյէ տէ, էթթէտէն թուշիկ նամ ըիսալէյի միւֆիտէ, Կրօնական ժող- վուն Սահմանադրութիւնճա շու պօրճունու քէնտույէ իսթար իթմիշ իտի :

— Պու կիւն իլլիլտէն ալտըղըմըլ մէք- թուպլարտա, տէվլէթըլ վալի բաշա, վէ կիւմիլիւք նաղըրը Շէվքէթ պէյ էֆէնտի հազըլթէրի հիմմէթլմիլէ, թարաֆէյն պէյնիլտէ պարըզը օլմուշտըր : Պու պապ- տէ պաղը սէյլէյէճէքլէրիմիլիլի եարընա պը- րագըրըլ :

— Ըղգային շիւանդանոց հոգաբարձութիւ- նու ճանիպիտէն թարաֆըմըլա թէպլիլ օ- լունան մալիւմաթա նաղարէն, պու կիւնէր- տէ պաղը զէվածը խայրըխահան թարաֆըն- տան, մէզքիւր խաթախանէ պիշարէկեանընա պիր համիյէթ օլմագ նիյէթի խայրի յէսիյ- լէ, 29 թօի պէյաղ, 8 թօի պօյալը ամբիգան պէզի, 5 թօի պէյաղ տիմի, 3 թօի Սօս- գօֆ պէզի, 18 թօի պասմա, 3 թօի բա- զէն, 10 տուզինա մէնտիլ, վէ 6 թէսթէ տա- խի ֆէս իհսան պուլըրուլմուշ օլունգլունտան, թէյէմիլինէն պէյանընա միւսարաաթ իտէ- րիլ :

Պօլիս 26 փետրուար 1865

... խմբագիր Վարագայի շա- վաթիս լրագրոյ :

Ձեր պատուական լրագրոյն 126 թուոյն մէջ, Կէտիք— փաշայ թաղի Նիկողեցւոյն քա հանայից երկուքին մէջ պատահած վէճի մը տարաձայնութեանը վրայօք՝ յօդուած մը կար- դացիներ, որ պատուաւոր անձէ մը դրուած ըլլալը կը խոստովանէիք. և որովհետեւ խորհ- Տուրքս ալ այդ տարաձայնութեան քննու- թեանը ի պաշտօնէ զբաղած է, ուստի հարկ կը սեպենք երկու խօսք ալ մեր կողմանէ ը- նել, եղելութեան քննութեան վախճանին կատարեալ տեղեկութիւններ տալու խոստա- նալով :

Տէր Նիկողոս և հանգուցեալ տէր Պօղոս քահանայից մէջ պատահած զրուցատրուութեան վէճը ըլլալին երկու երկը օր ետքը, ժողովըր- դեան մէջ ճեծուելու տարաձայնութիւնը (Թաղական խորհուրդս իմանալուն հետ, Ս. շօր կողմանէ գրութիւն մ'ալ առաւ, որ հա- սարակութեան մէջ եղած տարաձայնութեանց քննութեանը ուշի ուշով աշխատիլ կը պատ- ուիրէր. այն ատեն թէ պաշտօնական պարտա- տրութիւնը և թէ Ս. շօր կողմանէ եկած գրութիւնը հարկադրեցին զմեզ մանրամաս- նաբար քննութեան զբաղիլ. ուստի այն ամէն անձինքը. որ յիշեալ վէճին վրայ քիչ շատ տե- ղեկութիւն ունէին կամ գիտեալ կը խոստո- վանէին, (Թաղական խորհուրդը սենեակը հրա- շիրէլով, իւրաքանչիւրին ունեցած և առած տեղեկութիւնները բառ առ բառ նշանակե- ցինք ամէն մէկուն իրին ստորագրութեամբը վաւերացնելով :

Լայց, ... խմբագիր, անոնց՝ ամենուն մէջ՝ այդ տեղեկութիւնները Ձեզի իւր ակա- նատես առող պատուաւոր անձին ձեռք վեր- ցնելու խօսքը վաւերացնելու չափ գոհացու- ցիչ կամ հաստատիչ մաս մը չբտանք մինչև հիմայ : Եւ որովհետեւ (Թաղական խորհուր- դըս դեռ իր քննութիւններէն չէ դադարած, և տակաւին կարելի եղած տեղերէ տեղեկու- թիւններ հաւաքելու վրայ է, ուստի կը խընդ- րէ այդ պատուաւոր անձէն և ուրիշ ասոր նմաններէն, որ (Թաղական խորհուրդը սենեա- կը դալով, իրենց կատարեալ տեղեկութեամ- բը խորհրդոյ քննութեան աշխատութեանց ծանրութիւնը թեթեւցնելու օգնել բարե- հաճի :

Ս'նամք միշտ և այլն :

Լ. Կէնդիլի Լ. Կէնդիլի

Ս. Յովհ. Լալանեան : Յովհ. Յովհաննէս :

Չանն իտերիլ քի միւթէվէֆա տէր Պու- ղոսուն տայագ եւմիշ օլմասը քիյֆիյէթի, եարընքի կիւն Կրօնական ժողովտա թէֆթիլ վէ թէճէսիւս օլունմագ տըր :

ԿԱՐԱՊԵՏ Թ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ Վ. ԹԱՊԻԱՆԷ Թ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ